

Programmabegroting 2021

Voorne-Putten

Ontwerpbegroting

2021

Inhoudsopgave

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING	3
2. UITGANGSPUNTEN	5
3. PROGRAMMAPLAN	7
3.1 PROGRAMMA 1: BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE GEBIEDEN	7
3.2 PROGRAMMA 2: ONTWIKKELING	11
3.3 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	13
3.4 OVERZICHT OVERHEADKOSTEN	14
4. PARAGRAFEN	17
4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	17
4.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	21
4.3 FINANCIERING	23
4.4 GRONDBELEID	24
4.5 BEDRIJFSVOERING	26
5. FINANCIËLE BEGROTING	27
6. BIJLAGEN	35

1. Bestuurlijke samenvatting

Toekomst recreatieschap

Het jaar 2021 is hopelijk weer een gezond en normaal jaar waarin de wereld de Corona-pandemie heeft overwonnen. En waarbij samenwerking met Staatsbosbeheer op basis van een meerjarenovereenkomst zorgt voor een goede dienstverlening aan onze inwoners. Waarbij een ieder gebruik kan maken van de recreatiegebieden. De gevolgen van de pandemie in 2020 op de begroting 2021 kan nog niet worden weergegeven. Mogelijk kunnen vooral inkomsten vanuit bezit onder druk komen te staan.

Na een periode van herpositionering van de recreatieschappen heeft het algemeen bestuur in juli 2019 ingestemd met het Plan van aanpak van de kwartiermaker. Hierin wordt aangegeven de periode tot 2021 te gebruiken voor de transitie van de governance waarmee het doel, het versterken van het opdrachtgeverschap, gerealiseerd kan worden. Daarbij is zal tevens gewerkt worden aan een overeenkomst met de opdrachtnemer om tot meerjarige afspraken te komen.

Binnen dit nieuwe kader is het mogelijk om vorm te kunnen geven aan een toekomstbestendige ontwikkeling. Partijen hebben hierdoor de mogelijkheid om de in het plan van aanpak benoemde beleidsuitgangspunten op een stabiele en zorgvuldige wijze te realiseren.

Vanuit dit beeld wordt rekening gehouden met de veranderende financiering, zowel de bijdrage van een de gemeente Rotterdam als van de provincie als oud deelnemers aan de regeling worden respectievelijk afgebouwd en geëvalueerd. In deze begroting is zichtbaar dat het recreatieschap voor de eerste keer wordt geconfronteerd met deze aankomende wijziging. In het verlengde van deze verandering zal het recreatieschap zich richten op het realiseren van bovengenoemde doelstellingen om samen met de provincie en andere partners invulling te geven aan een toekomstbestendige ontwikkeling. Om hiermee gericht aan de slag te gaan heeft het bestuur besloten een verkenning te doen naar het huidige en toekomstige gebruik van het gebied. Hierbij zullen met name bereikbaarheid, gebruik en de noodzakelijke klimaatmaatregelen aan de orde komen. Aansluitend aan deze opdracht wordt er een integraal ontwikkelplan opgesteld wat ziet op bosbeheer, compensatiemogelijkheden van derden in de gebieden van het recreatieschap en de uitbreiding van het bosareaal.

In 2020 is naar verwachting het grootste gedeelte van de kwaliteitsimpuls Quackstrand afgerond. Een aantal werkzaamheden lopen naar verwachting door in 2021 of mogelijk zelfs in 2022. Dit geldt met name voor de aanleg van de botenhelling en steiger.

Financiële samenvatting

Voor 2021 ligt er een sluitende begroting met een deelnemersbijdrage van € 1.248.977, een subsidiebijdrage van de gemeente Rotterdam van € 150.000 en een subsidie van de provincie Zuid-Holland van € 1.000.042. De deelnemersbijdrage wordt gespecificeerd weergegeven in programma 3.3. Voor een nadere specificatie van de lasten en baten wordt verwezen naar de diverse programma's. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de meerjarenraming en de vermogenspositie.

2. Uitgangspunten

Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Deze wetsaanpassing heeft onder meer gevolgen voor de indieningstermijn van de programmabegroting. In de praktijk betekent dit dat de programmabegroting half april voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar gereed moet zijn.

Het uitgangspunt voor de programmabegroting 2021 is het bestaande en aanvaarde beleid, zoals vastgelegd in de programmabegroting 2020, de Najaarsrapportage 2019 en de besluiten van het Algemeen Bestuur tot 1 maart 2020. De meerjarenbegroting 2021 en verder zal voor de komende jaren op basis van de strategische agenda meer beleidsrijke elementen bevatten gericht op de toekomstige toeristische en recreatieve initiatieven.

De opbrengsten uit huren, pachten, e.d. zijn conform de actuele contracten bijgesteld en ook worden eventuele nieuwe (externe) ontwikkelingen (bij bestaand beleid) meegenomen. De structurele effecten die voortkomen uit de conceptjaarrekening 2019 zijn verwerkt in de 1e begrotingswijziging 2020 (Najaarsrapportage) en in de begroting 2021.

Voor de prijsstijging op de ramingen voor 2021 is een indexatie van 1,4% toegepast, overeenkomstig het indexeringspercentage van de Kring van gemeentesecretarissen. Deze indexering wordt toegepast op alle lasten, met uitzondering van belastingen, verzekeringen, rentelasten en afschrijvingen. De indexering wordt in principe niet toegepast op de baten (voorzichtigheidsbeginsel). Voor de meerjarenraming 2022 tot en met 2025 is geen indexering toegepast.

De begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2025 moeten, conform de uitgangspunten in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), structureel en reëel in evenwicht zijn. Dit houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten. Als dit niet het geval zou zijn, zou de kans groot zijn dat er op termijn een begrotingstekort ontstaat. De nadere uitwerking is opgenomen in de financiële begroting (zie hoofdstuk 5).

In de tripartiete overeenkomst tussen Provincie Zuid-Holland, Recreatieschap Voorne-Putten-Rozenburg en Staatsbosbeheer zijn partijen overeengekomen dat de dienstverlening in de jaren 2017 en 2018 door Staatsbosbeheer wordt ingevuld. Eind 2018 hebben het recreatieschap en Staatsbosbeheer besloten gebruik te maken van de optie om de overeenkomst 2017/2018 te verlengen tot uiterlijk 31 december 2020. In 2020 wordt een nieuwe overeenkomst opgesteld en vastgesteld.

Met de provincie is bij wijze van uittreedvoorwaarden de 'Financieringsovereenkomst VPR-PZH' in het AB van 15 december 2016 goedgekeurd. Hierin is de wijze en mate van financiële betrokkenheid in de toekomst van de provincie bij het recreatieschap

vastgelegd. De financieringsovereenkomst is in deze begroting verwerkt. Deze bijdrage is niet meer zichtbaar onder de deelnemersbijdragen, maar is opgenomen als subsidiebijdrage onder de baten.

De gemeente Rotterdam heeft in 2016 besloten eveneens haar deelname aan het recreatieschap te beëindigen en per 1-1-2018 uit te treden. De 'Hoofdpijnen overeenkomst Uittreding Rotterdam' is door het Algemeen Bestuur op 15 december 2016 vastgesteld ter nadere uitwerking. De nadere uitwerking is door het dagelijks bestuur vastgesteld op 5 oktober 2017. De bijdrage van de gemeente Rotterdam is niet meer zichtbaar onder de deelnemersbijdrage, maar is opgenomen als subsidiebijdrage onder de baten.

3. Programmaplan

Het programmaplan is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- *Programma 1 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden*
- *Programma 2 Ontwikkeling*
- *Overzicht algemene dekkingsmiddelen*
- *Overzicht overheadkosten*

In dit hoofdstuk wordt per programma een toelichting gegeven op de ambities, de voorgestelde aanpak om deze ambities te realiseren en wat de kosten hiervoor zijn.

3.1 Programma 1: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden –

Ambitie: Wat willen we bereiken?

De natuur- en recreatiegebieden vallend binnen de gemeenschappelijke regeling worden onderhouden conform het principe ‘schoon, heel en veilig’ voor een optimaal gebruik door de bezoekers. Onder het beheer van de gebieden vallen tevens diverse exploitaties, die bijdragen aan de recreatieve kwaliteit.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

Het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gebieden wordt gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Gebiedsbeheer
2. Economisch beheer
3. Regelgeving & handhaving
4. Communicatie

Ad.1 Gebiedsbeheer

Het product gebiedsbeheer betreft het doen onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het terreinbeheermodel (TBM). Dit model is opgebouwd uit doeltypen met specifieke recreatieve doelen en maatregelen gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltype. Continue evaluatie van de onderhoudswerkzaamheden draagt bij aan het voortdurend actualiseren van het terreinbeheermodel en het beheersbaar houden van zowel de te treffen onderhoudsmaatregelen als de kosten. Ten behoeve van de werkzaamheden voor het groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van een jaarlijks geactualiseerde meerjarenonderhoudsprognose. Hiermee worden voorzieningen getroffen voor toekomstig groot onderhoud. Met behulp van het uitvoeren van diverse inspecties, wordt de staat van het beoogde groot onderhoud getoetst. De bevindingen uit deze voortdurende evaluatie worden verwerkt alvorens de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Het product gebiedsbeheer bestaat verder o.a. uit:

- inventariseren en selecteren partijen die in staat zijn om (een deel van het) natuur-en recreatiegebied te onderhouden;
- maken van afspraken met partijen
- meldingen, afstemming gemeenten, waterschappen

Ad.2 Economisch

De taken die binnen economisch beheer worden uitgevoerd zijn:

- Beheer grondpositie
- Beheer exploitaties

Beheer grondposities

Het beheer van grondposities betreft het actief beheer van de grondpositie (gronden en opstallen binnen het werkingsgebied) zodanig dat dit bijdraagt aan de lange termijn strategie van het natuur,- en recreatieschap. Het resultaat hiervan is dat voldaan wordt aan de rechten en plichten die het bezit van grond met zich meebrengt. Hieronder valt ook het afstoten van posities die geen recreatief belang dienen, alsmede het verwerven van gronden die van belang kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen van het natuur- en recreatieschap.

Beheer exploitaties

Het beheer van exploitaties heeft betrekking op het aangaan van overeenkomsten met derden gericht op de exploitatie en/of het gebruik van schapsgronden en -opstallen (passend binnen de huidige ambities van het natuur- en recreatieschap), alsmede het actief administratief, financieel, juridisch en relationeel beheren van deze overeenkomsten.

Het resultaat is het vastleggen en actief beheren van privaatrechtelijke afspraken, waarbij een optimale netto-opbrengst wordt nagestreefd. Er blijft worden ingezet op tijdige indexering, gebruikmaking van de contractuele herzieningsmomenten en doorbelasting van heffingen en belastingen.

Indien binnen programma ontwikkeling of kwaliteitsimpuls waarvoor een separaat urenbudget of krediet beschikbaar is gesteld behoefte is aan een van de taken uit het product *economisch beheer*, dan komen de uren niet ten laste van product *economisch beheer*, maar ten laste van dit separate urenbudget of krediet.

Ad.3 Regelgeving & handhaving

Regelgeving & handhaving bestaat uit de volgende onderdelen:

- Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen
- Toezicht en handhaving

Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

De natuur- en recreatiegebieden kunnen gebruikt worden voor het recreëren door individuen en door groepen. Voor beide vormen van gebruik geldt dat niet alles altijd mag en kan. Wanneer een gebruiker, organisatie of ondernemer een bepaalde

activiteit wil uitvoeren binnen het recreatieschap, vraagt hij hiervoor een vergunning, ontheffing of toestemming aan bij Staatsbosbeheer. Dit komt voort uit de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling en vastgestelde verordening. Staatsbosbeheer verleent vergunningen en ontheffingen op basis van de vastgestelde verordening van het schap. Toestemmingen worden vanuit de eigenstandige privaatrechtelijke bevoegdheid van het schap zelf gegeven.

Toezicht en handhaving

Toezicht en Handhaving (T&H) bestaat uit de onderdelen gastheerschap, toezicht en daadwerkelijke handhaving. Tevens is de regierol bij samenwerking van belang. De invulling van deze onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten op de doelstelling “schoon, heel en veilig” in een gebied. Dit palet wordt ingevuld op basis van de aard, inrichting en het gebruik van het gebied.

Basisuitgangspunten voor de inzet van T&H zijn de veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen en de eigendommen van het schap schoon en heel te houden. Hiermee wordt prioriteit gegeven aan de veiligheid van de recreant en worden andere zaken alleen aangepakt als de beschikbare middelen niet volledig aan handhaving besteed moeten worden.

Ad.4 Communicatie

Het bestuur wordt ondersteund in het vertalen van haar ambities aan het publiek en de stakeholders. Dit wordt bereikt door de communicatie zoveel mogelijk af te stemmen op de recreatieve wensen van bewoners en recreanten, maar ook door samenwerking met ondernemers en gebiedspartijen.

Financiën: Wat gaat het kosten?

Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Gebiedsbeheer	2.377.170	2.403.454	2.345.125
Economisch beheer	306.733	188.611	189.400
Regelgeving & handhaving	363.600	364.400	369.500
Communicatie	16.073	22.800	23.100
Totaal lasten	3.063.576	2.979.265	2.927.125
Baten			
Gebiedsbeheer	327.243	362.280	362.280
Economisch beheer	718.312	711.000	711.000
Regelgeving & handhaving		-	-
Communicatie		-	-
Totaal baten	1.045.555	1.073.280	1.073.280
Saldo gewone bedrijfsvoering	2.018.021-	1.905.985-	1.853.845-
Kredieten			
Lasten kredieten	38.767	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	14.657	-	-
Saldo kredieten	24.110-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	2.042.131-	1.905.985-	1.853.845-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	47.813	42.000	260.588
Onttrekking reserves	59.638	29.714	29.714
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	11.825	12.286-	230.874-
Resultaat	2.030.306-	1.918.271-	2.084.719-

Kredieten

Er zijn geen kredieten die doorlopen na 2020.

3.2 Programma 2: Ontwikkeling

Ambitie: Wat willen we bereiken?

Het bestuur wordt geadviseerd over de implementatie van mogelijke nieuwe ontwikkelingen die passen binnen de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling en die een recreatieve meerwaarde opleveren en/of de natuurwaarde versterken.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

Het bestuur wordt geadviseerd over in te nemen standpunten ten aanzien van initiatieven die de doelstelling van het schap raken. Zo wordt inspraak geleverd op 'ruimtelijke plannen' en initiatieven van derden. Hiervoor wordt het product Planvorming & gebiedsontwikkeling geleverd.

Planvorming & gebiedsontwikkeling

In overleg met alle betrokkenen wordt een gemeenschappelijk kader geboden op de gewenste ontwikkeling in het werkingsgebied van het schap, aansluitend op de ambitie van het bestuur, de vraag van de recreant (leefstijlen) en het aanbod (positionering van het specifieke gebied). Tevens worden alle voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden gedaan die noodzakelijk zijn om (een deel van) het gebied te (her)ontwikkelen conform de ambitie van het bestuur. Hiermee wordt samen met de omgeving van het schap ingespeeld op actuele trends en ontwikkelingen. Tot dit product behoort ook strategische of anticiperende verwerving en het tijdelijk beheer in het kader van vastgoed.

Gebiedsverkenning Voorne Putten

Het bestuur van het recreatieschap heeft een krediet beschikbaar gesteld om begin 2020 een verkenning op te starten rondom de ambities en kansen. De hoofddoelstelling van de verkenning is dat het recreatieschap Voorne Putten inzicht krijgt in hoe zij haar terreinen toekomstbestendig en passend kan inrichten en beheren. Hier wordt onder verstaan dat:

- Het aanbod in de recreatiegebieden aansluit bij de (toekomstige) vraag van haar bezoekers;
- Het verdienvermogen van het recreatieschap op peil is en dat het schap financieel gezond blijft;
- De gebieden binnen het recreatieschap worden kwalitatief en passend bij de gewenste doelgroep beheert en onderhoudt.

Financiën: Wat gaat het kosten?

Programma 2. Ontwikkeling	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	104.800	108.400	109.900
Marketing & productontwikkeling	-	-	-
Totaal lasten	104.800	108.400	109.900
Baten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	-	-	-
Marketing & productontwikkeling	-	-	-
Totaal baten	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	104.800-	108.400-	109.900-
Kredieten			
Lasten kredieten	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	104.800-	108.400-	109.900-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Resultaat	104.800-	108.400-	109.900-

Kredieten

In 2020 is het grootste gedeelte van de kwaliteitsimpuls Quackstrand afgerond. Een aantal werkzaamheden lopen naar verwachting door in 2021 of mogelijk zelfs in 2022. Dit geldt met name voor de aanleg van de botenhelling en steiger, waarvoor medio maart 2020 nog steeds geen vergunning is verleend gezien het voornemen tot plaatsing van drie windturbines op de Haringvlietdam. Afhankelijk van deze ontwikkeling kan realisatie in 2021 of 2022 plaatsvinden.

3.3 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene Dekkingsmiddelen	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Algemene dekkingsmiddelen	629	500	-
Onvoorziene lasten	-	-	-
Totaal lasten	629	500	-
Baten			
Subsidiebijdrage provincie Zuid-Holland	1.000.042	975.249	1.000.042
Subsidiebijdrage gemeente Rotterdam	150.000	150.000	150.000
Overige baten	299.632	-	-
Deelnemersbijdrage	1.191.231	1.078.022	1.248.977
Totaal baten	2.640.905	2.203.271	2.399.019
Saldo gewone bedrijfsvoering	2.640.276	2.202.771	2.399.019
Kredieten			
Lasten kredieten		-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)		-	-
Saldo kredieten	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	2.640.276	2.202.771	2.399.019
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Resultaat	2.640.276	2.202.771	2.399.019

Deelnemersbijdrage

Verdeling deelnemersbijdrage	Jaarrekening (inclusief Haringvliet strandjes)	Begroting (excl. Haringvliet strandjes)	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Percentage	Inwoners per 01-01- 2019
	2019	2020	2021		
<i>Verdeling overige gemeenten:</i>					
Gemeente Nissewaard	763.554	668.413	676.073	54,13%	84.797
Gemeente Brielle	130.022	113.670	136.989	10,97%	17.182
Gemeente Hellevoetsluis	186.965	163.180	319.304	25,57%	40.049
Gemeente Westvoorne	110.690	97.311	116.611	9,34%	14.626
	1.191.231	1.042.574	1.248.977	100%	156.654

De deelnemersbijdrage wordt ten laste gebracht naar rato van het aantal inwoners per gemeente. Het inwoneraantal wordt bepaald aan de hand van de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) per 1 januari van het jaar waarin de begroting wordt vastgesteld waaruit het te verrekenen exploitatiesaldo blijkt (t-1). De deelnemersbijdrage voor 2021 bestaat uit een indexatie van 3,4% over de bijdrage van 2019 (Najaarsrapportage) en vervolgens met 1,4%.

3.4 Overzicht Overheadkosten

Ambitie: Wat willen we bereiken?

Kwalitatief hoogwaardige bestuurlijke en juridische advisering aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, over ten minste de volgende aandachtsgebieden:

- lopende zaken, beleid, ontwikkelingen en toekomst van het schap
- nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die van invloed zijn op het schap

Daarbij wordt rekening gehouden met wat er speelt op de betreffende beleidsvelden en met het netwerk binnen en buiten het schap. Dit netwerk bestaat uit schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat, natuur- en milieuorganisaties en stakeholders in het schapsgebied.

Tevens het voorbereiden van bestuursvergaderingen inclusief een verslaglegging van bestuursvergaderingen en het zorgdragen voor het uitvoeren van de actiepunten.

Passend bij de ambitie van het bestuur wordt gestreefd naar een optimale bestuursondersteuning, waarin de uitgangspunten als vermindering van bestuurlijke drukte en een vermindering van regeldruk vertaald worden.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

De ondersteuning van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur vindt plaats door het leveren van de volgende producten:

1. Bestuursproducten
2. Juridische ondersteuning en advisering
3. Financiën

Ad.1 Bestuursproducten

De bestuursproducten omvatten:

- Het voorbereiden en plannen van bestuursvergaderingen
- Het verslagleggen van bestuursvergaderingen en het (laten) uitvoeren wat afgesproken is
- Het signaleren van knelpunten in de uitvoering en het aandragen van oplossingen
- Eerste aanspreekpunt zijn voor schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat en stakeholders voor alle zaken/ projecten die in schapsverband spelen
- Het vertegenwoordigen van de schapsbesturen in ambtelijke en bestuurlijke netwerken en gremia van de deelnemers
- Het opstellen en uitvoeren van additionele opdrachten en beleidsadviezen waarmee het bestuur in staat wordt gesteld om richting en middelen vast te stellen

Ad.2 Juridische ondersteuning en advisering

Dit product heeft betrekking op de (algemene) juridische advisering op het gebied van publiek- en privaatrecht en het implementeren, toepassen en evalueren van wet- en regelgeving relevant voor de gemeenschappelijke regeling (zoals Europese regelgeving, de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Algemene wet bestuursrecht). Ook het behandelen van bezwaar- en beroepzaken en zaken op grond van de Wob (Wet openbaarheid van bestuur) en Wet Bibop (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur), behoren tot de juridische ondersteuning en advisering.

Ad.3 Financiën

In het kader van de financiële ondersteuning worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- verzorgen van de financiële administratie van de gemeenschappelijke regeling: tijdige en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen;
- incasseren van gelden als gevolg van verkoop, heffing en/of in privaatrechtelijke overeenkomsten overeengekomen vergoedingen.
- toetsen van bestuursvoorstellen op incidentele en/of structurele financiële consequenties;
- het voeren van periodieke budgetgesprekken met budgethouders en projectleiders
- opstellen van de planning & control producten, zoals begroting, najaarsrapportage en jaarstukken;
- begeleiden van de werkzaamheden van de accountant (interim controle, subsidie-controles, jaarrekeningcontrole).

Overhead	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Bestuursproducten	110.768	94.500	92.900
Juridische ondersteuning en advisering	11.300	15.100	18.100
Financiën	74.581	66.500	93.400
Totaal lasten	196.649	176.100	204.400
Baten			
Bestuursproducten	-	-	-
Juridische ondersteuning en advisering	-	-	-
Financiën	-	-	-
Totaal baten	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	196.649-	176.100-	204.400-
Kredieten			
Lasten kredieten	9.402	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	9.402-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	206.051-	176.100-	204.400-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	32.402	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	32.402	-	-
Resultaat	173.649-	176.100-	204.400-

Krediet

Toelichting:

Er zijn geen kredieten die doorlopen na 2020.

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het recreatieschap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd of ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het recreatieschap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Risicoanalyse

Vervallen risico's				
Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden	Impact (uitgaande van vier jaar)*
1. Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen	Verhoging incidentele en structurele lasten.	p.m.	Gemiddeld	p.m.
2. Economische grondzaken	Verhoging incidentele en structurele lasten	p.m.	Laag	p.m.
Totaal		€ p.m.		€ p.m.

* De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Beschrijving openstaande risico's

1. Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen

Met ingang van 1 januari 2016 is de Vpb-plicht voor overheidslichamen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, ingevoerd. De vennootschapsbelastingrisico's zijn inmiddels in beeld gebracht. Daarbij is uitgegaan van de begroting 2015 en de realisatie 2016. Per activiteit of cluster van activiteiten is beoordeeld of met de uitvoering van de betreffende activiteit een onderneming in fiscaalrechtelijke zin wordt gedreven. Er is sprake van een fiscale onderneming indien aan elk van de volgende drie voorwaarden is voldaan:

1. Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
2. Deelname aan het economisch verkeer;
3. Winstoogmerk en/of concurrentie.

Voor een aantal activiteiten, vallend onder economisch beheer (huren en erfpacht) is waarschijnlijk geen sprake van een fiscale onderneming, omdat geen sprake is van deelname aan het economisch verkeer. Aan dit criterium is niet voldaan aangezien de activiteiten beperkt zijn tot 'normaal vermogensbeheer'. In dit geval kan worden gesteld dat sprake is van normaal vermogensbeheer, omdat er slechts beperkt arbeid wordt verricht en er geen causaal verband is tussen arbeid en rendement.

Voor de overige activiteiten is ook geen sprake van een fiscale onderneming omdat geen sprake is van structurele vermogensoverschotten of wordt het standpunt ingenomen dat een vrijstelling kan worden toegepast, zodat geen vennootschapsbelasting is verschuldigd.

Aangezien het ingenomen standpunt van de recreatieschappen (nog) niet is afgestemd met de Belastingdienst, blijft de vennootschapsbelasting een risico. Dit is niet te kwantificeren en wordt derhalve beschouwd als een pro memorie-post.

2. Economische grondzaken

Bodemverontreiniging (algemeen risico).

In een gebied als Voorne-Putten kunnen milieuverontreinigingen aanwezig zijn die momenteel niet bij het schap bekend zijn en waarvan de veroorzaker na ontdekking niet kan worden aangesproken. In een aantal gevallen kan het schap echter wel verantwoordelijk gehouden worden voor de kosten van sanering. De kosten hiervoor zullen pas bekend worden wanneer een dergelijke milieuverontreiniging wordt aangetroffen.

In een aantal gebieden binnen Voorne-Putten bevindt zich vervuild havenslib. Het schap heeft hier een plicht om de aanwezige leef lagen op voldoende dikte te houden. Om de kosten goed in te schatten moet een inventarisatie worden gehouden. Wanneer er nieuwe ontwikkelingen komen voor bestaande gebieden, zal nagegaan moeten worden of er vervuiling is. Indien er sprake is van vervuiling zal eerst een saneringsplan moeten worden opgesteld.

Groot onderhoud op verhuurde gronden (incidenteel risico):

In beginsel is het recreatieschap verantwoordelijk voor het groot onderhoud van de gronden en daarop aanwezige beplanting (denk aan essentakziekte), oevers e.d., mits de huurder het dagelijks onderhoud naar behoren heeft uitgevoerd.

Ratio Weerstandsvermogen

Zoals hiervoor aangegeven wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen.

De geprognoseerde stand van de Algemene Reserve is per eind 2021 ca. € 1,4 miljoen

De gekwantificeerde risico's zijn op PM gesteld. Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen uitstekend te noemen.

Kengetallen

Voor het verhogen van de transparantie en om makkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten worden met ingang van de begroting 2017 een aantal voorgeschreven kengetallen opgenomen. De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
netto schuldquote	-72%	-78%	-78%	-85%	-81%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-72%	-78%	-78%	-85%	-81%
solvabiliteitsratio	44%	44%	45%	48%	47%
structurele exploitatieruimte	0	0	0	0	0

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaarheid en wendbaarheid van de organisatie.

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Bij de “netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen” worden ook de verstrekte leningen meegenomen.

Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Het kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande uitgaven voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande uitgaven van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de Voorziening verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande uitgaven, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elke vier jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is. In 2019 heeft een herijking van TBM plaatsgevonden die tot een nieuwe dotatie heeft geleid.

Vervangingsinvesteringen voor kunstwerken (>€ 50.000) en gebouwen worden apart aan het bestuur ter besluitvorming aangeboden en lopen sinds 2016 niet via de egalisatievoorziening maar via de daartoe ingestelde Reserve Vervangingsinvesteringen.

In onderstaande tabel is het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud te zien voor de komende jaren (inclusief P).

Stand voorziening	2021	2022	2023	2024	2025
Stand voorziening per 1/1	1.664.097	1.811.662	1.957.358	1.922.240	1.859.802
Dotatie	646.000	646.000	646.000	646.000	646.000
Onttrekking	498.435	500.303	681.119	708.437	612.583
Stand voorziening per 31/12	1.811.662	1.957.358	1.922.240	1.859.802	1.893.219

Conform de meerjarenplanningen onderhoud zijn 2021 de volgende maatregelen groot onderhoud en vervangingsonderhoud voorzien (exclusief P-kosten):

Categorie	2021
TBM-overig	79.880
Bos	91.452
Solitair en knotbomen	34.884
Duikers	-
Niet normatieve assets (lampjes)	2.415
Asfalt	-
Bagger	34.700
Elementenverharding	-
Gras	-
Halfverharding	-
Harde oevers	135.789
Steenbestorting	-
Strand	-
Zwemwater	-
Gebouwen	6.933
Bruggen	3.750
Vlonders en steigers	18.750
Totaal GO	408.553

Er zijn in 2021 geen vervangingsinvesteringen gepland.

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden / schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Er zijn geen kasgeldleningen afgesloten. In 2020 worden er ook geen nieuwe kasgeldleningen afgesloten.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. Er zijn vier uitstaande geldleningen zonder herziening gedurende de looptijd. Er is geen sprake van herfinanciering. Derhalve is er geen renterisico.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren is gebaseerd op het principe van zero-balancing. Zero-balancing betekent het dagelijks overboeken van het saldo boven een vastgesteld drempelbedrag van minimaal € 250.000 en maximaal € 2,5 miljoen op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist dan wel het aanvullen van een bankrekening ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten. Dagelijks worden de rekeningen bij een vooraf vastgesteld bedrag automatisch overgeboekt (afgeroomd) naar de rekening courant die het schap heeft bij 's Rijks schatkist.

4.4 Grondbeleid

Algemeen

Het dagelijks bestuur van recreatieschap Voorne-Putten-Rozenburg heeft begin 2016 de nota grondbeleid vastgesteld. Binnen dit grondbeleid staan enkele uitgangspunten centraal.

- Grond is een middel en geen doel. Voorop staat dat grond en vastgoed middelen zijn om schapsdoelen te bereiken; grondbeleid beantwoordt niet de vraag welke beleidsdoelen bereikt dienen te worden. Die vraag wordt beantwoord in bijvoorbeeld schapsvisies, gebiedsplannen en specifieke projecten. Grondbeleid faciliteert, is op uitvoering gericht en geeft handvatten voor het realiseren van doelstellingen op het vlak van natuur en (openlucht)recreatie, binnen de kaders van de gemeenschappelijke regeling.
- Bij en met de inzet van grond en vastgoed wordt financiële optimalisatie (van zowel kosten als opbrengsten) nagestreefd. Hiermee wordt bijgedragen aan het resultaat van de schapsbegroting.
- Bij en met de inzet van grond en vastgoed wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht. Samenwerking en verbinding met andere publieke en private actoren biedt verbeterde kansen om de ambities voor natuur en recreatie te realiseren. Daarbij is het schap zich steeds bewust van haar rol ten opzichte van andere partijen (waaronder gemeenten, ook gelet op hun planologisch primaat). Het schap handelt in beginsel alleen binnen de begrenzing van taken en doelstellingen zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.
- Hoewel het schap zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen - actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie. Het schap werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden tussen enerzijds grond en vastgoed en anderzijds maatschappelijke of commerciële (verdien)modellen van derden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen.
- Het schap zet in op risicomanagement dat past bij het specifieke risicoprofiel. Daarbij geldt dat het schap in beginsel niet risicodragend deelneemt in gebieds- en vastgoedontwikkelingen en niet zelf grond-of opstalexploitaties voert..
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Voor het te voeren grondprijnsbeleid zijn kaders vastgelegd in de periodiek vast te stellen Grondprijnsbrief.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting. Ondanks het economisch herstel en de toegenomen investeringsbereidheid van ontwikkelende partijen staat de financiële positie van gevestigde ondernemingen in het schapsgebied nog steeds onder druk.

Schapsspecifiek

In programma 1 van de begroting wordt ingegaan op de specifieke grond- en vastgoedontwikkelingen en de daarbij geldende financiële prognoses, kansen en risico's. Daarnaar wordt verwezen.

4.5 Bedrijfsvoering

De ondersteuning van het schap vindt plaats op basis van een Samenwerkingsovereenkomst voor de jaren 2017 en 2018 tussen Staatsbosbeheer, provincie Zuid-Holland en het schap. Staatsbosbeheer en het schap hebben eind 2019 deze overeenkomst verlengd tot uiterlijk 31-12-2020. In deze begroting is de lijn van de afgelopen jaren doorgetrokken om de kosten voor de ondersteuning inzichtelijk te houden.

Productomschrijving	Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Ontwikkeling	Algemene dekkings- middelen	Overhead	Totaal
Gebiedsbeheer	449.300				449.300
Economisch beheer	61.100				61.100
Regelgeving & handhaving	368.700				368.700
Communicatie	10.500				10.500
Planvorming & gebiedsontwikkeling		109.900			109.900
Marketing & productontwikkeling		-			-
Bestuursproducten				90.400	90.400
Juridische ondersteuning & advisering				11.900	11.900
Financiën				55.900	55.900
Subtotaal	889.600	109.900	-	158.200	1.157.700
Dienstverlening in uitgaven voorziening Groot Onderhoud	89.900				89.900
Totaal					1.247.600

5. Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten 2020

Overzicht van baten en lasten	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
<i>Gewone bedrijfsvoering</i>			
LASTEN			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	3.063.576	2.979.265	2.927.125
Programma 2. Ontwikkeling	104.800	108.400	109.900
Algemene dekkingsmiddelen	629	500	-
Onvoorziene lasten	-	-	-
Overhead	196.649	176.100	204.400
Totaal lasten	3.365.654	3.264.265	3.241.425
BATEN			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	1.045.555	1.073.280	1.073.280
Programma 2. Ontwikkeling	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	2.640.905	2.203.271	2.399.019
Overhead	-	-	-
Totaal baten	3.686.460	3.276.551	3.472.299
SALDO			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.018.021	1.905.985	1.853.845
Programma 2. Ontwikkeling	104.800	108.400	109.900
Algemene dekkingsmiddelen	2.640.276-	2.202.771-	2.399.019-
Overhead	196.649	176.100	204.400
Saldo gewone bedrijfsvoering	320.806	12.286	230.874
Kredieten			
<i>Lasten kredieten</i>	<i>48.169</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
- Programma 1	38.767	-	-
- Programma 2	-	-	-
- Overhead	9.402	-	-
<i>Baten kredieten (bijdragen derden)</i>	<i>14.657</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
- Programma 2	-	-	-
Saldo kredieten	33.512-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	287.295	12.286	230.874
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
<i>Toevoeging reserves</i>	<i>47.813</i>	<i>42.000</i>	<i>260.588</i>
- Programma 1	47.813	42.000	260.588
- Programma 2	-	-	-
- Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
<i>Onttrekking reserves</i>	<i>92.040</i>	<i>29.714</i>	<i>29.714</i>
- Programma 1	59.638	29.714	29.714
- Programma 2	-	-	-
- Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
- Overhead	32.402	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	44.227	12.286-	230.874-
Resultaat	331.522	-	0

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering

Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Diverse lasten en baten bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de reguliere lasten en baten komen deze exploitatielasten en –baten slechts incidenteel voor door de aard hiervan en/of de oorzaak. Het gaat hierbij om o.a. de effecten van periodieke herzieningen van voorzieningen, de financiële consequenties van uitspraken op beroeps- en bezwaarschriften die niet voorzien kunnen worden en terugontvangen bedragen. Deze zaken, welke niet zijn begroot, worden separaat gepresenteerd om de vergelijkbaarheid over de jaren heen eenvoudiger te maken.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

Inhoudelijke toelichting

De ramingen zijn gebaseerd op de uitgangspunten die in hoofdstuk 2 van deze begroting zijn vermeld.

Structureel evenwicht

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is in de begroting en de meerjarenraming het structureel en reëel evenwicht geïntroduceerd. Het BBV is aangepast, zodat Algemeen Bestuur en financieel toezichthouder kunnen vaststellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Algemeen uitgangspunt is dat structurele lasten en baten die lasten en baten zijn die betrekking hebben op posten of beleid met een looptijd van meer dan drie jaar. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. Het structureel en reëel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten).

Uiteenzetting van de financiële positie (geprognosticeerde balans)

De financiële positie in meerjarenperspectief blijkt uit de geprognosticeerde balanscijfers voor de jaren 2022 tot en met 2025.

Totaaloverzicht	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
ACTIVA					
Materiële vaste activa	2.304	2.235	2.169	2.109	2.049
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Vlottende activa	4.763	4.820	4.640	4.731	4.400
Totaal activa	7.067	7.055	6.809	6.840	6.449
PASSIVA					
Reserves	3.080	3.088	3.044	3.305	3.048
(Geraamd) resultaat	-	-	-	-	-
Voorzieningen	1.812	1.958	1.923	1.861	1.894
Langlopende schulden	1.315	1.149	982	814	647
Vlottende passiva	860	860	860	860	860
Totaal passiva	7.067	7.055	6.809	6.840	6.449

Bedragen x € 1.000

Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie

De uitgangspunten, die bij het samenstellen van deze begroting zijn gehanteerd, zijn vermeld in hoofdstuk 2 van deze begroting.

De geprognosticeerde balanscijfers lichten we hierna op hoofdlijnen toe.

Materiële vaste activa

In het bovenstaande totaaloverzicht zijn de afschrijvingen van de komende jaren verwerkt.

Financiële vaste activa

N.v.t.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn het saldo van de passiva en de materiele vaste activa.

Reserves

Staat van reserves	Saldo 1-1-2021	Resultaat bestemming	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2022
Algemene Reserve	1.439				1.439			1.439
BESTEMMINGSRESERVES								
Investeringsreserve	596				596			596
Bestemmingsreserve Rotterdamse Reddingsbrigade	272		42	33	281	42	34	289
Bestemmingsreserve Kwaliteitsimpuls gebieden	1				1	-	-	1
Bestemmingsreserve Vervangingsinvesteringen	151				151			151
Bestemmingsreserve Afschrijvingen	612				612			612
Subtotaal bestemmingsreserves	1.632		42	33	1.641	42	34	1.649
Totaal	3.071	-	42	33	3.080	42	34	3.088

Bedragen x € 1.000

Meerjarig perspectief staat van reserves	Saldo 31-12-2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2024	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2025
Algemene Reserve	1.439			1.439		-	1.439		-	1.439
BESTEMMINGSRESERVES										
Investeringsreserve	596			596			596			596
Bestemmingsreserve Rotterdamse Reddingsbrigade	289	42	34	297	42	4	335	42	-	377
Bestemmingsreserve Kwaliteitsimpuls gebieden	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Bestemmingsreserve Vervangingsinvesteringen	151			151			151			151
Bestemmingsreserve Afschrijvingen	612			612			612			612
Subtotaal bestemmingsreserves	1.649	42	34	1.657	42	4	1.695	42	-	1.737
Totaal	3.088	42	34	3.096	42	4	3.134	42	-	3.176

Bedragen x € 1.000

Toelichting:

Algemene Reserve:

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

Investeringsreserve:

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van nieuwe investeringen.

Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade:

Deze reserve is bestemd voor het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen voor de Rotterdamse Reddingsbrigade.

Reserve Kwaliteitsimpuls gebieden:

Deze reserve is gevormd voor het dekken van de kosten van nieuwe ontwikkelingen. In 2021 worden geen mutaties voorzien.

Reserve Vervangingsinvesteringen:

Deze reserve is gevormd als dekking voor de toekomstige vervangingsinvesteringen. Voor het boekjaar 2020 worden geen vervangingsinvesteringen voorzien.

Reserve Afschrijvingen

Met ingang van 2018 wordt de reserve Afschrijvingen gevormd. Deze reserve is bedoeld ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingen van investeringen met

maatschappelijk nut die vanaf 2018 volgens de gewijzigde verslaggevingsvoorschriften moeten worden geactiveerd.

Voorzieningen

Staat van voorzieningen	Saldo 1-1-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2022
Voorziening Groot Onderhoud	1.664	646	498	1.812	646	500	1.958
Totaal	1.664	646	498	1.812	646	500	1.958

Meerjarig perspectief verloop voorzieningen

Meerjarig perspectief verloop voorzieningen	Saldo 31-12-2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2024	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2025
Voorziening Groot Onderhoud	1.958	646	681	1.923	646	708	1.861	646	613	1.894
Totaal	1.958	646	681	1.923	646	708	1.861	646	613	1.894

Voorziening groot onderhoud

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig verdelen van de lasten van groot onderhoud over de jaren. Hiertoe wordt jaarlijks een gelijkblijvende dotatie ten laste van de exploitatie gebracht. De werkelijke grootonderhoudskosten worden direct ten laste van de voorziening verantwoord.

Langlopende schulden

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Dit betreft onderhandse leningen en waarborgsommen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn in de meerjarenraming constant gehouden.

Meerjarenraming

Overzicht van baten en lasten in meerjarig perspectief	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten en baten gewone bedrijfsvoering					
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.927.125	2.934.785	2.934.785	2.926.114	2.926.114
Programma 2. Ontwikkeling	109.900	109.900	109.900	109.900	109.900
Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-
Overhead	204.400	204.400	204.400	204.400	204.400
Baten gewone bedrijfsvoering					
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	1.073.280	1.073.300	1.073.300	1.103.685	1.103.685
Programma 2. Ontwikkeling	-	-	-	-	-
Algemene Dekkingsmiddelen	2.399.019	2.299.015	2.299.015	2.149.015	2.149.015
Overhead	-	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	230.874	123.230	123.230	12.286	12.286
Kredieten					
Lasten kredieten	-	-	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	-	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	230.874	123.230	123.230	12.286	12.286
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves					
Toevoeging reserves	260.588	152.944	152.944	42.000	42.000
Onttrekking reserves	29.714	29.714	29.714	29.714	29.714
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	230.874	123.230	123.230	12.286	12.286
Resultaat	0	0	0	0	0

Grondslagen voor de meerjarenbegroting

De grondslagen voor de ramingen in de meerjarenbegroting zijn vermeld in hoofdstuk 2 “Uitgangspunten”.

De ruimte die in 2021 ontstaat door de plus n.a.v. de herijking van het TBM-model, wordt in 2021 gestort in de reserve vervangingsinvesteringen. Vanaf 2023 vervalt de bijdrage van 150.000 euro vanuit Rotterdam. Vanaf 2022 neemt de provinciale bijdrage in principe af met 10%.

Bij de uittreding van de provincie en de gemeente Rotterdam zijn uittredingsovereenkomsten gesloten de bepalingen gericht op de bijdragen worden hieronder weergegeven:

In artikel 3 van de overeenkomst met de provincie is vastgelegd dat:

- De provincie in de periode 2018-2025 middelen beschikbaar houdt voor de schappen;
- Voor de periode 2018-2021 is dat de deelnemersbijdrage van 2017;
- Voor de periode 2022-2025 reserveert de provincie gemiddeld over de schappen zo’n 85% van het in 2021 verstrekte bedrag¹;
- De beschikbaarheid van aanvullende middelen ten behoeve van een eventuele hogere subsidie aan het de schappen voor de periode 2022-2025 maakt de provincie uiterlijk in januari 2021 bekend na consultatie van de Regiegroepen.

¹ Coöperatief Beheer Groengebieden Midden Delfland, 75%; Recreatieschap Voorne-Putten, 90%; Natuur- en recreatieschap IJsselmonde, 80%; Groenalliantie Midden-Holland, 90%; Parkschap Biesbosch, 85%; Dobbeplass, 80%.

In artikel 3.3 van de overeenkomst met de gemeente Rotterdam is vastgelegd dat: De gemeente Rotterdam de uittreedvergoeding met ingang van 1 januari 2018 in vijf (5) gelijke jaartermijnen van EUR 150.000 aan het Schap zal voldoen.

De meerjarenbegroting laat in:

2022 een overschot zien van 52.530

2023 een overschot zien van 52.530

2024 een tekort zien van 88.799

2025 een tekort zien van 88.799.

Voorstel hiervoor is om de overschotten in 2022 en 2023 toe te voegen aan de reserve vervangingsinvesteringen en de tekorten die ontstaan in 2024 en 2025 als een taakstelling op te nemen in de meerjarenbegroting. De indexering van 3,4% in de begroting 2020 heeft niet plaatsgevonden op de deelnemersbijdrage (dat was destijds niet nodig gelet op de verwachte plus uit TBM). Door de bijdrage in 2021 met zowel 3,4% als 1,4% te indexeren wordt het tekort door de wegvallende bijdrage van Rotterdam en de mogelijke vermindering van de bijdrage van de provincie Zuid-Holland gedempt.

Toelichting op belangrijke ontwikkelingen

Structureel evenwicht

Voor een toelichting op het begrip “structureel evenwicht” wordt verwezen naar de toelichting bij het overzicht van baten en lasten (zie het begin van dit hoofdstuk). Het structureel en reëel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten). De meerjarenbegroting is structureel sluitend. Er zijn vanaf 2021 geen incidentele baten en lasten voorzien.

In het structureel saldo van de begroting zijn de volgende structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves begrepen.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting #VERW!
Structurele toevoegingen					
- Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade	42	42	42	42	42
Totaal	42	42	42	42	42
Structurele onttrekkingen					
- Reserve Afschrijvingen	34	34	34	4	-
Totaal	34	34	34	4	-

6. Bijlagen

Bijlage “Programma’s, producten en taakvelden”.

Verdeling taakvelden	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden			
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie <i>Gebiedsbeheer</i>	2.345.125	362.280	1.982.845-
	2.345.125	362.280	1.982.845-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie <i>Economisch beheer</i>	189.400	711.000	521.600
	189.400	711.000	521.600
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie <i>Regelgeving & Handhaving</i>	369.500	-	369.500-
	369.500	-	369.500-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie <i>Communicatie</i>	23.100	-	23.100-
	23.100	-	23.100-
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.927.125	1.073.280	1.853.845-
Ontwikkeling			
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie <i>Planvorming & gebiedsontwikkeling</i>	109.900	-	109.900-
	109.900	-	109.900-
Totaal Ontwikkeling	109.900	-	109.900-
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 - Treasury	-	-	-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie <i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	-	-	-
	-	-	-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie <i>Bijdrage van de provincie ZH en gemeente Rotterdam</i>	-	1.150.042	1.150.042
	-	1.150.042	1.150.042
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	-	1.150.042	1.150.042
Overhead			
0.4 - Overhead <i>Bestuursproducten</i>	92.900	-	92.900-
	92.900	-	92.900-
0.4 - Overhead <i>Juridische ondersteuning en advisering</i>	18.100	-	18.100-
	18.100	-	18.100-
0.4 - Overhead <i>Financiën</i>	93.400	-	93.400-
	93.400	-	93.400-
Totaal Overhead	204.400	-	204.400-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.241.425	2.223.322	1.018.103-
Kredieten			
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	-	-	-
Totaal Ontwikkeling	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal Overhead	-	-	-
Saldo kredieten	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	3.241.425	2.223.322	1.018.103-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
0.8 - Overige baten en lasten Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	260.588	29.714	230.874-
Totaal Ontwikkeling	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal Overhead	-	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	260.588	29.714	230.874-
Resultaat	3.502.013	2.253.036	1.248.977-
Algemene Dekkingsmiddelen			
0.11 Deelnemersbijdrage		1.248.977	
Totaaltelling lasten en baten	3.502.013	3.502.014	

Bijlage “Samenvatting bedragen per taakveld”

Verdeling taakvelden	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
0.4 - Overhead	204.400	-	204.400-
0.5 - Treasury	-	-	-
0.8 - Overige baten en lasten	260.588	29.714	230.874-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.037.025	2.223.322	813.703-
0.11 - Resultaat van de rekening baten en lasten	-	1.248.977	1.248.977
Totaaltelling lasten en baten	3.502.013	3.502.014	0

Bijlage “Conversiestaat”

Productomschrijving	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021	Taakveld
Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden				
Dienstverlening SBB	449.300		449.300-	5.7
Materiële lasten	1.895.825	362.280	1.533.545-	
Gebiedsbeheer	2.345.125	362.280	1.982.845-	
Dienstverlening SBB	61.100		61.100-	5.7
Materiële lasten	128.300	711.000	582.700	
Economisch beheer	189.400	711.000	521.600	
Dienstverlening SBB	368.700		368.700-	
Materiële lasten	800	-	800-	
Regelgeving & Handhaving	369.500	-	369.500-	
Materiële lasten	12.600	-	12.600-	
Communicatie	23.100	-	23.100-	
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.927.125	1.073.280	1.853.845-	
Ontwikkeling				
Materiële lasten	-	-	-	
Planvorming & gebiedsontwikkeling	109.900	-	109.900-	
Totaal Ontwikkeling	109.900	-	109.900-	
Algemene dekkingsmiddelen				
Bank- en treasurykosten			-	0.5
Onvoorziene lasten	-	-	-	5.7
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	
Bijdrage van de provincie ZH		1.000.042	1.000.042	5.7
Bijdrage van de gemeente Rotterdam		150.000	150.000	5.7
Bijdragen	-	1.150.042	1.150.042	
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	-	1.150.042	1.150.042	
Overhead				
Materiële lasten	2.500	-	2.500-	
Bestuursproducten	92.900	-	92.900-	
Materiële lasten	6.200	-	6.200-	
Juridische ondersteuning en advisering	18.100	-	18.100-	
Materiële lasten	37.500	-	37.500-	
Financiën	93.400	-	93.400-	
Totaal Overhead	204.400	-	204.400-	
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.241.425	2.223.322	1.018.103-	
Kredieten				
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	-	-	-	
Totaal Ontwikkeling	-	-	-	
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	
Totaal Overhead	-	-	-	
Saldo kredieten	-	-	-	
Totaal saldo van baten en lasten	3.241.425	2.223.322	1.018.103-	
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	260.588	29.714	230.874-	
Totaal Ontwikkeling	-	-	-	
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	
Totaal Overhead	-	-	-	
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	260.588	29.714	230.874-	
Resultaat	3.502.013	2.253.036	1.248.977-	
Algemene Dekkingsmiddelen				
Deelnemersbijdrage		1.248.977		0.11
Totaaltelling lasten en baten	3.502.013	3.502.014		